

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

(αρ. πρωτ. εισ. της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.: 2881/26-9-2022)

Ετέθη από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.) το κάτωθι ερώτημα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

«Σε καταναλωτή της Δ.Ε.Υ.Α. ο οποίος ήταν ιδιοκτήτης ακινήτου κατοικίας και απεβίωσε όπως και η σύζυγος του, υφίσταται βεβαιωμένη οφειλή ποσού 342,00 ευρώ από ανεξόφλητους λογαριασμούς που αφορούν στην περίοδο από 1^ο τρίμηνο 2012 έως 4^ο τρίμηνο 2015. Από τις 02.05.2016 η παροχή ύδρευσης βρίσκεται σε κατάσταση διακοπής λόγω οφειλών, αλλά γίνεται όχληση με την ανά τρίμηνη έκδοση των λογαριασμών ύδρευσης για την εξόφληση της οφειλής. Ήδη ερωτάται εάν η εν λόγω συνολική οφειλή υπόκειται σε παραγραφή και εάν ναι από πότε;».

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

***

I. Εφαρμοστέο θεσμικό πλαίσιο- Ερμηνεία

---

i. Στον **ν. 1069/1980** «Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Ύδρευσεως και Αποχετεύσεως» (Α 191), όπως ισχύει μετά και την τροποποίησή του με τις διατάξεις του ν. 4483/2017, και ειδικότερα στο **άρθρο 1** «**Σύσταση-Αντικείμενο**» ορίζεται ότι « 1.Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) αποτελούν

νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου της παρ. 4 του άρθρου 252 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α ` 114), έχουν κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από άλλες ειδικές διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και του ν. 3852/2010 (Α ` 87). 2.. . 3. Οι Δ.Ε.Υ.Α., εντός της περιοχής αρμοδιότητάς τους, είναι υπεύθυνες για: α) την παραγωγή και διανομή στους καταναλωτές του προϊόντος που καλείται «νερό ανθρώπινης κατανάλωσης», όπως αυτό ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία, β) τη συλλογή των λυμάτων από τους εγκεκριμένους καταναλωτές του οικείου ή των οικείων Δήμων και την παραγωγή του προϊόντος που καλείται «επεξεργασμένα αστικά λύματα, κατάλληλα για ασφαλή διάθεση στο περιβάλλον», όπως αυτό ορίζεται στην ισχύουσα νομοθεσία, γ) τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία των έργων υδροληψίας, έργων επεξεργασίας νερού, δικτύων μεταφοράς νερού, δικτύων διανομής ύδρευσης, δικτύων αποχέτευσης ακάθαρτων και όμβριων υδάτων, μονάδων επεξεργασίας αστικών υγρών αποβλήτων, διατάξεων διάθεσης του προϊόντος της περίπτωσης β, καθώς και μονάδων επεξεργασίας και διάθεσης του υπολείμματος των ανωτέρω διαδικασιών επεξεργασίας της περιοχής αρμοδιότητάς τους...». Στο **άρθρο 10 «Πόροι της επιχείρησης»** ότι «1. Πόροι της επιχείρησης είναι: α) το ειδικό τέλος που προβλέπεται από το άρθρο 11, β) το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης, γ) η δαπάνη διακλάδωσης και σύνδεσης προς τον αγωγό ύδρευσης και αποχέτευσης, δ) το τέλος σύνδεσης με το δίκτυο ύδρευσης, ε) το πάγιο τέλος για την κάλυψη μέρους του ελάχιστου κόστους λειτουργίας του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 10 του ν. 4071/2012 (Α ` 85), στ) το τέλος χρήσης υπονόμου, ζ) το τέλος χρήσης δικτύων αποχέτευσης-ομβρίων, η) η αξία του νερού που καταναλώνεται, θ) η εγγύηση χρήσης υδρομετρητή, ι) το τέλος αντικατάστασης υδρομετρητή, ια) η δαπάνη μετατόπισης αγωγών διακλάδωσης και συνδέσεων ύδρευσης ή αποχέτευσης υδρομετρητών ή άλλων συναφών εργασιών... 2. Ο πόρος που προβλέπεται στην περίπτωση α της παραγράφου 1 χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη μελέτη, κατασκευή, ανακατασκευή ή επέκταση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, για την απόκτηση πάγιου εξοπλισμού ή την εξόφληση τοκοχρεωλυσιών από δάνεια...». Στο **άρθρο 16 «Τέλος χρήσεως υπονόμου και τέλος υδρεύσεως»** ότι «1.Οι ιδιοκτήται των ακινήτων των συνδεδεμένων μετά των δικτύων υποχρεούνται εις την καταβολήν του τέλους χρήσεως υπονόμου και τέλους υδρεύσεως,

εισπραττομένον δια των λογαριασμών καταναλώσεως ύδατος κατά τα εν άρθροις 25 και 26 του παρόντος οριζόμενα...2. Το τέλος χρήσεως υπονόμου οφείλεται και υπό ιδιοκτήτου ακινήτου, συνδεθέντος αυθαιρέτως, καθ'οιονδήποτε τρόπον αμέσως ή εμμέσως μετά του δικτύου αποχετεύσεως της επιχειρήσεως και δι' όσον χρόνον διαρκεί ή μέλλει να διαρκέση η τοιαύτη σύνδεσις...».

ii. Στα άρθρα 247, 250, 251 και 253 του Αστικού Κώδικα, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

«Άρθρο 247-Παραγραφή της αξίωσης

Το δικαίωμα να απαιτήσει κάποιος από άλλον μια πράξη ή μια παράλειψη (αξίωση) παραγράφεται.

Άρθρο 250-Πενταετής Παραγραφή

Σε πέντε χρόνια παραγράφονται οι αξιώσεις: I. των εμπόρων, των βιομηχάνων και των χειροτεχνών, για εμπορεύματα που χορήγησαν, για την εκτέλεση εργασιών και για την επιμέλεια υποθέσεων άλλων, καθώς και για τις δαπάνες που έκαναν 2.. 3...4....5.εκείνων που, χωρίς να ανήκουν στα πρόσωπα που αναφέρονται στον αριθμό 1, ασκούν κατ' επάγγελμα την επιμέλεια ξένων υποθέσεων ή την παροχή υπηρεσιών, για τις αμοιβές και για τις δαπάνες τους.

Άρθρο 251-Έναρξη Παραγραφής

Η παραγραφή αρχίζει από τότε που γεννήθηκε η αξίωση και είναι δυνατή η δικαστική επιδίωξή της.

Άρθρο 253

Η παραγραφή των αξιώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 250 αρχίζει μόλις λήξει το έτος μέσα στο οποίο συμπίπτει η έναρξη της παραγραφής που ορίζεται στα δύο προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 255 – Αναστολή παραγραφής

Η παραγραφή αναστέλλεται για όσο χρόνο ο δικαιούχος εμποδίστηκε από δικαιοστάσιο ή από άλλο λόγο ανώτερης βίας να ασκήσει την αξίωσή του μέσα στο

τελευταίο εξάμηνο του χρόνου της παραγραφής. Αναστέλλεται επίσης η παραγραφή για όσο χρονικό διάστημα μέσα στο τελευταίο εξάμηνο του χρόνου της ο υπόχρεος απέτρεψε με δόλο το δικαιούχο να ασκήσει την αξίωση.».

Άρθρο 258 – Παραγραφή κατά ανικάνων

Η παραγραφή τρέχει και σε βάρος προσώπων που είναι ανίκανα ή έχουν περιορισμένη ικανότητα για δικαιοπραξία. Αν τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν επίτροπο ή δικαστικό συμπαραστάτη, η παραγραφή δεν συμπληρώνεται πριν περάσουν έξι μήνες αφότου έγιναν απεριορίστως ικανά ή απέκτησαν επίτροπο ή δικαστικό συμπαραστάτη. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, εφόσον ο ανίκανος ή ο περιορισμένα ικανός έχει την ικανότητα να παραστεί στο δικαστήριο

Άρθρο 260- Διακοπή – Αναγνώριση

Η παραγραφή διακόπτεται, όταν ο υπόχρεος αναγνωρίσει την αξίωση με οποιοδήποτε τρόπο.

iii. Με την υπ' **αρ. 4/2018 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους** διατυπώθηκε η γνώμη ότι, οι απαιτήσεις των Δ.Ε.Υ.Α. δεν διέπονται, όσον αφορά τυχόν αποσβεστική προθεσμία ή παραγραφή τους, από τις ισχύουσες διατάξεις των άρθρων 2 και 6 του α.ν. 344/1968, οι οποίες εφαρμόζονται για τα έσοδα των Ο.Τ.Α., αλλά υπάγονται στην **πενταετή παραγραφή των άρθρων 250, 251 και 253 του ΑΚ, η οποία άρχεται κατά τη λήξη του οικείου έτους, εντός του οποίου γεννήθηκε η αξίωση και ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξή της.** Σε όσες δε περιπτώσεις οι εν λόγω απαιτήσεις βεβαιώνονται εν στενή έννοια στις Δ.Ο.Υ., κατόπιν εκδόσεως αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, δυνάμει της οποίας ανατίθεται στις ΔΟ.Υ. η είσπραξη των εσόδων Δ.Ε.Υ.Α., αυτές υπάγονται στην εικοσαετή παραγραφή του άρθρου 136 παρ. 3 του ν. 4270/2014, η οποία άρχεται από τη λήξη του έτους, εντός του οποίου έγινε η εν στενή έννοια βεβαίωση τους, υπό την προϋπόθεση ότι, κατά το χρόνο διενέργειας της εν στενή έννοια βεβαιώσεως στις Δ.Ο.Υ., δεν έχει, ήδη, συμπληρωθεί η πενταετής παραγραφή του ΑΚ, λαμβανομένης υπ' όψιν και της τυχόν διακοπής ή αναστολής της. Να σημειωθεί ότι η ως άνω Γνωμοδότηση του ΝΣΚ έχει γίνει **αποδεκτή** από τον Υπουργό Εσωτερικών και έχει διαβιβαστεί για ενιαία εφαρμογή στις Δ.Ε.Υ.Α. της επικράτειας.

II. Επί του ερωτήματος

Από τα ανωτέρω προκύπτει α) ότι πάσης φύσεως οφειλές προς Δ.Ε.Υ.Α. υπόκεινται σε παραγραφή, β) για την παραγραφή οφειλών προς τις Δ.Ε.Υ.Α. εφαρμόζονται οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα (άρθρ. 250 επ. ΑΚ), γ) οι εν λόγω οφειλές υπόκεινται στην πενταετή παραγραφή του άρθρ. 250 ΑΚ, δ) η παραγραφή αρχίζει μόλις λήξει το έτος μέσα στο οποίο συμπίπτει η έναρξη της παραγραφής, ήτοι κατά τη λήξη του οικείου έτους, εντός του οποίου γεννήθηκε η αξίωση και ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξή της.

Στην ερωτώσα περίπτωση, η παραγραφή της επίμαχης οφειλής άρχισε από 01-01-2013 (για τις οφειλές έτους 2012), από 01-01-2014 (για οφειλές έτους 2013), από 01-01-2015 (για οφειλές έτους 2014), από 01-01-2016 (για οφειλές έτους 2015). Επομένως η παραγραφή για τα ανωτέρω συμπληρώθηκε αντίστοιχα την 01-01-2019, την 01-01-2020, την 01-01-2021, και την 01-01-2022 αντίστοιχα.

Από τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψιν μας δεν συνάγεται ότι υφίσταται λόγος αναστολής ή διακοπής της παραγραφής σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις άρθρ. 255-260 ΑΚ.

Επομένως, η εν λόγω οφειλή συνολικού ποσού 342,00 ευρώ έχει υποπέσει σε παραγραφή και δεν είναι πλέον απαιτητή.

Αθήνα, 15-12-2022

Οι γνωμοδοτούντες δικηγόροι

Σβετλάνα (Ζέτα) Ζυγούρη

Πάνος Ζυγούρης

